

Sammanfattning

Ett bolag, som bedrev verksamhet vid två driftsenheter, träffade avtal med förbundets klubbar vid driftsenheterna om att införa en ny lönomodell. Sedan arbetet med lönomodellen blivit försenat har bolaget vid två tillfällen betalat ut engångsbelopp till förbundets medlemmar vid driftsenheterna. Fråga om de utbetalade beloppen är semesterlönegrundande.

ARBETSDOMSTOLENDOM
2010-10-20
StockholmDom nr 73/10
Mål nr A 263/09**KÄRANDE**

Industrifacket Metall, 105 52 Stockholm
Ombud: förbundsjuristen Henric Ask, LO-TCO Rättsskydd AB, Box 1155,
111 81 Stockholm

SVARANDE

1. Industri- och KemiGruppen, Box 1721, 111 87 Stockholm
2. Preem Aktiebolag, 556072-6977, 112 80 Stockholm
Ombud för 1 och 2: jur. kand. Pia Wiséen Wernblom, Industri- och
KemiGruppen, adress som 1

SAKEN

kollektivavtalsbrott

Mellan Industri- och KemiGruppen och Industrifacket Metall (förbundet) gäller kollektivavtal. Preem Aktiebolag (bolaget) är medlem i Industri- och KemiGruppen och är därigenom bundet av kollektivavtalet.

Bolaget är Sveriges största drivmedelsföretag och verksamheten omfattar produktion, distribution och försäljning av bensin m.m. Bolaget äger bl.a. två raffinaderier som är belägna i Göteborg och Lysekil. Verksamheterna i Göteborg och Lysekil bedrevs tidigare i två separata företag. Vid raffinaderierna hade förbundet träffat lokala kollektivavtal som innehöll avtalsvillkor som skilde sig åt mellan verksamhetsorterna. År 2005 fusionerades företagen och verksamheten vid raffinaderierna i Göteborg och Lysekil kom att bedrivas av bolaget. Efter fusionen fortsatte bolaget att tillämpa de lokala kollektivavtal som tidigare hade träffats vid raffinaderierna. Detta fick till följd att förbundets medlemmar som var anställda vid raffinaderierna i Göteborg och Lysekil hade olika avtalsvillkor trots att de utförde samma arbetsuppgifter. I juni 2007 träffade bolaget och förbundets klubbar vid driftsenheterna i Göteborg och Lysekil (klubbarna) en överenskommelse om att gemensamt arbeta fram en ny lönomodell som skulle vara tillämplig vid båda driftsenheterna. De kom samtidigt överens om att den nya lönomodellen skulle vara klar den 1 februari 2008 och att bolaget skulle avsätta ett visst belopp för – som det uttrycktes i protokollet med överenskommelsen – ”förändringar i samband med samordning av lönomodell”.

Arbetet med lönomodellen blev försenat och bolaget betalade i juni respektive i november 2008, efter krav från klubbarna, ut viss ersättning i form av engångsbelopp till medlemmarna vid driftsenheterna. Tvist har uppkommit om de utbetalade beloppen är semesterlönegrundande och om bolaget, genom att inte betala ut semesterlön på beloppen, har brutit mot

gällande kollektivavtal. Tvisteförhandlingar har hållits mellan parterna utan att de kunnat enas.

Förbundet har väckt talan mot Industri- och KemiGruppen och bolaget och yrkat att Arbetsdomstolen ska förplikta bolaget att

- till var och en av de i domsbilagan (uteslutes här) angivna personerna betala *dels* semesterlön med under kolumnen "yrkanden" angivna belopp, *dels* allmänt skadestånd med 10 000 kr, och
- till förbundet betala allmänt skadestånd med 100 000 kr.

Vidare har förbundet yrkat ränta enligt 6 § räntelagen på semesterlönebeloppen från den 25 maj 2009 och på de allmänna skadestånden från dagen för delgivning av stämning, den 18 januari 2010, allt till dess betalning sker.

Arbetsgivarparterna har bestritt yrkandena. De yrkade semesterlönebeloppen har vitsordats som skäliga i och för sig, liksom sättet att beräkna räntan. Inget belopp i allmänt skadestånd har vitsordats som skäligt. För det fall Arbetsdomstolen skulle finna att bolaget på något sätt ådragit sig skadeståndsskyldighet har arbetsgivarparterna yrkat att skadestånden ska jämkas till noll eller till de i förhållande till yrkandena lägre belopp som domstolen finner skäliga.

Förbundet har bestritt att det finns skäl för jämkning.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

Till utveckling av sin talan har parterna anfört i huvudsak följande.

Förbundet

Bolaget är ett drivmedelsföretag som producerar, säljer och distribuerar bensin, olja och diesel i Sverige och övriga världen. Verksamheten i Sverige bedrivs huvudsakligen i Stockholm, Göteborg och Lysekil. Bolaget omsätter omkring 100 miljarder kr om året och har omkring 1 300 anställda.

Bolagets raffineringsverksamhet är förlagd till Göteborg och Lysekil där bolagets två raffinaderier finns. Verksamheten vid raffinaderierna bedrevs tidigare i två skilda företag. Vid dessa företag gällde lokala kollektivavtal med villkor som skilde sig åt mellan de två verksamhetsorterna. Efter att de två företagen hade fusionerats fortsatte bolaget att tillämpa de lokala kollektivavtalen. Detta fick till följd att förbundets medlemmar som arbetade vid raffinaderierna i Göteborg och Lysekil hade olika villkor trots att de utförde samma arbetsuppgifter.

I samband med lönerevisionen år 2007 kom bolaget och klubbarna överens om att ta fram en ny, gemensam, lönomodell som skulle tillämpas vid båda verksamhetsorterna. Enligt överenskommelsen skulle den nya lönomodellen garantera en löneökning om 2,5 procent. Lönomodellen skulle börja tillämpas från den 1 februari 2008.

Det visade sig dock att arbetet med lönomodellen blev försenat och i samband med lönerevisionen i april 2008 begärde klubbarna att den garanterade löneökningen om 2,5 procent skulle betalas ut till medlemmarna för perioden den 1 februari–30 juni 2008. Det begärda beloppet räknades fram genom att driftsenheternas genomsnittliga månadslön multiplicerades med den garanterade löneökningen om 2,5 procent samt med faktorn 1,3 för att kompensera för rörliga tillägg. Därefter multiplicerades beloppet med fem, vilket motsvarade antalet månader som hade förflutit från det tänkta ikraftträdandet. Med denna beräkning skulle varje arbetstagare som arbetade heltid få 4 100 kr. Arbetstagare som arbetade deltid eller som inte hade varit anställda under hela den period som avsågs fick motsvarande kvot av totalbeloppet. Vid en lokal förhandling den 25 april 2008 kom bolaget och klubbarna överens om att bolaget skulle betala ut den uteblivna löneökningen som ett engångsbelopp. I samband därmed räknades också en ny medellön fram där den garanterade löneökningen inkluderades. Den nya medellönen antecknades i protokollet. Utbetalning av engångsbeloppet skedde i samband med ordinarie löneutbetalning i juni samma år.

Arbetet med lönomodellen drog ut ytterligare på tiden. Under hösten 2008 påkallade därför klubbarna en förhandling enligt 35 § medbestämmandelagen och krävde att få ut resterande del av den garanterade löneökningen för år 2008. Klubbarna räknade fram ett belopp för perioden den 1 juli–31 december 2008 enligt samma principer som i april 2008. Eftersom beräkningen omfattade sex månader uppgick det begärda lönebeloppet vid detta tillfälle till 5 000 kr för en heltidsanställd som hade arbetat hela den ifrågasvarande perioden. Vid lokal förhandling den 6 november 2008 åtog sig bolaget att betala ut den begärda löneökningen som ett engångsbelopp i samband med novemberlönen, vilket också kom att ske.

Sedan bolaget i maj 2009 hade betalat ut semesterlön för år 2008 blev klubbarna uppmärksammade på att bolaget inte hade erlagt någon semesterlön på de utbetalade engångsbeloppen. Klubbarnas ordförande C.M. och E.S. tog upp frågan med bolaget vid ett personalkommittémöte. De fick då det beskedet av bolagets lönechef G.A. att engångsbeloppen var semesterlönegrundande och att semesterlön skulle betalas ut. Kort tid därefter fick de ett e-mejl från L.N., som var chef för compensation and benefits, och han uppgav att bolaget inte hade för avsikt att betala någon semesterlön på engångsbeloppen.

Klubbarna påkallade härefter lokal tvisteförhandling. Först vid denna framförde bolaget en invändning om att de utbetalade engångsbeloppen inte var semesterlönegrundande eftersom de utgjorde skadestånd och inte lön. Vid den centrala förhandlingen som hölls två månader senare gjorde bolaget även gällande att det var fråga om en förseningsavgift.

Bolaget har vid ytterligare ett tillfälle, i maj 2010, efter begäran av förbundet betalat ut ett engångsbelopp till förbundets medlemmar. Semesterlön på detta belopp omfattas dock inte av förevarande tvist.

Sammanfattning av grunderna

Bolaget har vid två tillfällen under år 2008 betalat ut lön alternativt ekonomiskt skadestånd till förbundets medlemmar i form av engångsbelopp. Enligt gällande kollektivavtal är de utbetalade beloppen semesterlönegrundande. Bolaget har trots detta inte erlagt semesterlön till förbundets medlemmar på beloppen. Härigenom har bolaget brutit mot kollektivavtalet och är skadeståndskyldigt mot förbundet och förbundets medlemmar. Vidare är bolaget skyldigt att betala den kollektivavtalsreglerade semesterlönen.

Arbetsgivarparterna

Vid bolagets raffinaderier i Göteborg och Lysekil finns omkring 900 anställda. Som förbundet har anfört bedrevs verksamheten tidigare i två separata bolag. Efter att verksamheterna hade fusionerats år 2005 uppstod betydande problem för bolaget att tillämpa de lokala kollektivavtal som sedan tidigare gällde vid verksamhetsorterna, eftersom villkoren skilde sig åt. Raffinaderichefen P.O. och bolagets HR-avdelning tog kontakt med klubbarna vid de två driftsenheterna och tillsammans påbörjade de ett arbete med att ta fram en gemensam lönemodell. Bolaget uppskattade kostnaden för att införa en gemensam lönemodell till 2,5 procent och mot bakgrund härav kom parterna överens om att bolaget skulle avsätta denna summa. Överenskommelsen innebar dock inte att arbetstagarna garanterades en löneökning om 2,5 procent.

Parternas ambition var att lönemodellen skulle vara färdig den 1 februari 2008. Eftersom arbetet med en ny lönemodell visade sig vara svårare än parterna kunnat förutse drog det emellertid ut på tiden. Vid en lokal förhandling den 25 april 2008 uttryckte klubbarna sitt missnöje över förseningen. Mot den bakgrunden beslutade bolaget att betala ut ett belopp ex gratia till medlemmarna som ett skadestånd eller en förseningsavgift för att arbetet med modellen inte var färdigt. För att markera att det inte var fråga om ersättning för förlorad inkomst användes beteckningen "engångsbelopp". Om det hade varit fråga om ersättning i form av lön hade bolaget använt sig av uttrycket "kompensation".

Det är riktigt att klubbarna i november 2008 kallade till en ny förhandling där det framställdes krav på att bolaget skulle utbetala ytterligare ett belopp till förbundets medlemmar. Eftersom kravet avsåg ett "engångsbelopp" var det följaktligen inte heller vid detta tillfälle tal om någon retroaktiv löneökning. Bolaget beslutade sig för att tillmötesgå klubbarnas krav och betalade ut en förseningsavgift. Samtidigt framhölls att beloppet inte utgjorde en garanti för lönerevisionsutfallet. Anledningen till att förseningsavgiften betalades var att bolaget ville uppmuntra det fortsatta arbetet med lönemodellen.

Efter att förbundet hade krävt semesterlön på de utbetalade engångsbeloppen hölls en lokal förhandling i juli 2009 och en central förhandling i september 2009. Vid förhandlingarna betonade bolaget att de utbetalade engångsbeloppen utgjorde skadestånd alternativt förseningsavgifter och att det inte

var fråga om någon kompensation för utebliven löneökning. Att det inte var fråga om någon retroaktiv löneutbetalning framgår dessutom av förbundets egen verksamhetsberättelse för år 2008. I denna står angivet att förbundets medlemmar vid två tillfällen under år 2008 fick utbetalat "engångsbelopp som kompensation för att tidsramen inte kunnat hållas".

Sammanfattning av grunderna

Bolaget har vid två tillfällen under år 2008 betalat ut engångsbelopp till förbundets medlemmar. De utbetalade beloppen ska jämföras med skadestånd, förseningsavgifter eller gratifikationer som har getts ut ex gratia. Beloppen har inte avsett lön eller ersättning för utfört arbetet. Vid detta förhållande är beloppen inte semesterlönegrundande. Bolaget är därför inte skyldigt att betala semesterlön till förbundets medlemmar. Bolaget har följaktligen inte brutit mot kollektivavtalet genom att inte betala semesterlön och är alltså inte heller skyldigt att betala allmänt skadestånd vare sig till förbundet eller till förbundets medlemmar.

Domskäl

Twisten

I juni 2007 kom bolaget och de båda klubbarna överens om att gemensamt ta fram en ny lönemodell som skulle omfatta bolagets driftsenheter i Göteborg och Lysekil. Enligt överenskommelsen skulle bolaget avsätta 2,5 procent i "garanti för förändringar i samband med samordning av lönemodell". Lönemodellen skulle vara klar den 1 februari 2008, men arbetet försenades. Bolaget betalade i juni och november 2008 ut engångsbelopp till de arbetstagare som är förtecknade i domsbilagan, med däri angivna belopp.

Den huvudsakliga tvistefrågan gäller om de utbetalade engångsbeloppen är semesterlönegrundande. Förbundet har gjort gällande att beloppen utgjort lön alternativt ekonomiskt skadestånd och att bolaget därför varit skyldigt att ta med dem vid beräkningen av den kollektivavtalsenliga semesterlönen. Arbetsgivarparterna har invänt att de belopp som betalats ut ska ses som förseningsavgifter, allmänna skadestånd eller gratifikationer och att de därför inte varit semesterlönegrundande.

Utredningen

Arbetsdomstolen har hållit huvudförhandling i målet. Vid denna har på förbundets begäran hållits vittnesförhör med klubbordförandena C.M. och E.S. På arbetsgivarparternas begäran har hållits vittnesförhör med raffinaderichefen P.O., personaldirektören M.S., förhandlingschefen E.J., HR-partnern M.T. och HR-chefen G.A. Parterna har åberopat viss skriftlig bevisning.

Närmare om parternas ståndpunkter i tvisten

Förbundet har till stöd för sin talan anfört sammanfattningsvis följande. När klubbarna och bolaget kom överens om att arbeta fram en gemensam lönemodell var de eniga om att ingen arbetstagare skulle få sänkt lön. För att möjliggöra genomförandet av den nya löne modellen kom avtalsparterna därför samtidigt överens om att bolaget skulle avsätta 2,5 procent till ökade lönekostnader. Eftersom arbetet med löne modellen blev försenat har klubbarna – såvitt omfattas av denna tvist – vid två tillfällen begärt att retroaktivt få ut den garanterade löneökningen om 2,5 procent. Bolaget har betalat ut lön i enlighet med klubbarnas begäran. De utbetalade engångsbeloppen är alltså lön och enligt gällande kollektivavtal semesterlönegrundande. Beloppen är semesterlönegrundande även om de betraktas som ekonomiskt skadestånd. Bolaget är således skyldigt att betala den yrkade semesterlönen. Genom att inte betala semesterlön har bolaget dessutom brutit mot kollektivavtalet och ska därför betala allmänt skadestånd till förbundet och arbetstagarna.

Till stöd för sitt bestridande har arbetsgivarparterna anfört huvudsakligen följande. De utbetalade beloppen ska ses som förseningsavgifter, allmänna skadestånd eller gratifikationer. Ersättningar av sådant slag är inte semesterlönegrundande. Det är i och för sig riktigt att avtalsparterna kom överens om att bolaget skulle avsätta en viss summa för arbetet med den nya löne modellen. Överenskommelsen innebar dock inte att arbetstagarna garanterades en löneökning om 2,5 procent utan avsättningen var tänkt att täcka andra kostnader för genomförandet av löne modellen. Det är vidare riktigt att bolaget vid två tillfällen har betalat ut engångsbelopp till förbundets medlemmar. Detta har gjorts frivilligt av bolaget till följd av att arbetet med löne modellen blev försenat. Bolaget är alltså inte skyldigt att betala semesterlön till arbetstagarna och har följaktligen inte heller brutit mot kollektivavtalet.

Vad kom parterna överens om vid förhandlingen i juni 2007?

Med utgångspunkt i den talan som parterna har fört är det av intresse att ta reda på vad de lokala parternas överenskommelse i juni 2007 om att avsätta 2,5 procent i ”garanti för förändringar i samband med samordning av löne modell” tog sikte på. Vid de lokala förhandlingarna var bl.a. C.M., E.S., P.O., M.T. och G.A. närvarande.

Genom förhören med C.M. och E.S. har framkommit huvudsakligen följande. Bolaget var införstått med att det skulle kosta pengar att införa en ny löne modell. Det hade tidigare gjorts ett försök att skapa en ny löne modell men detta hade misslyckats eftersom bolaget inte hade haft råd att tillskjuta de medel som krävdes. För att undvika att samma situation uppstod på nytt kom de lokala avtalsparterna överens om att bolaget skulle avsätta 2,5 procent för att täcka de ökade lönekostnader som det nya lönesystemet skulle medföra. Tanken var inte att varje arbetstagare skulle få ett generellt löne påslag om 2,5 procent utan beloppet skulle fördelas mellan arbetstagarna för att utjämna de löneskillnader som rådde mellan driftsenheterna. Det var dock inte tal om att avsättningen skulle avse några andra kostnader än lön.

Arbetsdomstolen konstaterar att de samstämmiga uppgifter som C.M. och E.S. lämnat har bekräftats av P.O. som uppgett att det avsatta beloppet skulle gå till lönekostnader. P.O. har förklarat avsättningen för ökade lönekostnader med att införandet av en ny lönemodell oftast medför att vissa arbetstagare kommer att ha för låg lön enligt de nya kriterierna, och därför måste få en löneökning, samtidigt som lönen inte kan sänkas för dem som har en högre lön än de skulle ha enligt den nya modellen.

G.A. och M.T. har uppgivit att bolaget skulle avsätta pengar för de kostnader som var förenade med själva framtagandet av en gemensam lönemodell, men de har inte närmare preciserat vilka kostnader som avsågs. E.J., som inte var anställd i bolaget när förhandlingarna hölls, har uppgett att hon fått uppfattningen att de avsatta pengarna skulle täcka sådant som konferens- och utbildningskostnader.

Arbetsdomstolen kommer mot bakgrund av den utredning som sålunda förebringats till slutsatsen att den överenskomna avsättningen inte kan ha tagit sikte på annat än att skapa en garanti för de ökade lönekostnader som parterna bedömde att en ny lönemodell skulle komma att medföra. Den slutsatsen stöds också av att något annat inte har framkommit än att de 2,5 procenten skulle beräknas med utgångspunkt i lönesumman.

Vilken karaktär har de utbetalade engångsbeloppen haft?

Frågan är då hur de engångsbelopp som bolaget vid två tillfällen ostridigt har betalat ut till förbundets medlemmar ska karaktäriseras.

Beträffande den första utbetalningen som bolaget gjorde i juni 2008 har genom förhören med C.M. och E.S. framkommit följande. I samband med lönerevisionen under våren 2008 gjorde de en framställning till bolaget om att medlemmarna, med anledning av att ikraftträdandet av lönemodellen hade blivit försenat, önskade ta del av den uteblivna löneökningen. De räknade fram ett engångsbelopp baserat på de bägge driftsenheternas genomsnittliga månadslön multiplicerat med den uteblivna löneökningen om 2,5 procent samt med beaktande av vissa rörliga tillägg och det antal månader som löneökningen enligt den nya tilltänkta modellen hade uteblivit. Eftersom de inte visste hur löneökningen skulle ha fördelat sig medlemmarna emellan krävde de ett generellt påslag till varje medlem. Uträkningen presenterades vid den lönerevisionsförhandling som hölls den 25 april 2008 och bolaget hade inte någon invändning mot deras begäran utan parterna kom överens om att beloppen skulle betalas ut. Vid förhandlingen räknade de även fram en ny medellön där den överenskomna löneökningen om 2,5 procent inkluderades.

De uppgifter som C.M. och E.S. sålunda har lämnat om vad som tilldrog sig vid förhandlingen är väl förenliga med uppgifterna i protokollet från förhandlingen. Av dem som från bolagets sida deltog i förhandlingen den 25 april 2008 är det bara M.T. som har hörts i målet. Hon har uppgett att hon inte minns förhandlingen. Arbetsdomstolen kan mot den här bakgrunden konstatera att C.M:s och E.S:s uppgifter inte har motbevisats. Vad de har

uppgett om beräkningen av en ny medellön stöds dessutom direkt av den anteckning om medellönen som gjorts i protokollet.

När det gäller den andra utbetalningen, som bolaget gjorde i november 2008, har C.M. och E.S. uppgett sammanfattningsvis följande. Under hösten 2008 konstaterade de att arbetet med lönomodellen drog ut ytterligare på tiden. De gjorde därför på nytt en framställning till bolaget om att medlemmarna skulle få ta del av den löneökning som hade överenskommits men alltjämt uteblivit. De räknade, på samma sätt som i april 2008, fram ett nytt engångsbelopp som de presenterade för bolaget och som bolaget accepterade att betala.

M.T. och E.J. deltog i förhandlingen för bolagets räkning. M.T. har uppgett att det inte fördes någon diskussion om hur beloppet hade räknats fram, men hon har bekräftat att det utkrävda beloppet motsvarade 2,5 procent av lönesumman. E.J. har uppgett att hon inte minns hur beloppet räknades fram.

Enligt Arbetsdomstolens mening finns det inte anledning att ifrågasätta de uppgifter som C.M. och E.S. har lämnat om klubbarnas krav och beräkningen av kravet som gjordes under hösten 2008. Deras uppgifter är inte heller i den här delen vederlagda av någon utredning som har lagts fram. Sammanfattningsvis finner Arbetsdomstolen att det genom den framlagda bevisningen är visat att klubbarna vid de två aktuella tillfällena har framfört krav till bolaget om uteblivna löneökningar.

Frågan är då om det finns skäl att, som bolaget har gjort gällande, ändå se de utbetalade engångsbeloppen som något annat än lön.

Vad som har redovisats ovan om de omständigheter som framkommit om arbetet med den nya lönomodellen, avsättningen av de 2,5 procenten och utbetalningen av engångsbeloppen talar enligt Arbetsdomstolens mening avgjort för att de utbetalade beloppen också utgjort lön.

Som anförts ovan har M.T., som alltså är den enda av bolagets åberopade förhörspersoner som var närvarande vid förhandlingen i april 2008, uppgett att hon inte minns tillfället. I protokollet från förhandlingen finns ingen anteckning som tyder på att man från bolagets sida betraktade det engångsbelopp som parterna kom överens om som något annat än en löneutbetalning. Här kan tilläggas att det av protokollet framgår att förhandlingen gällde lönerevision 2008 och att punkten om engångsbeloppet tagits in under rubriken "Avtal för 2008" som också upptog bl.a. en punkt om den generella löneökningen det året. Beträffande nästföljande utbetalning har M.T. uppgett att hon och E.J. internt hade en diskussion om klubbarnas yrkande samt att de då slog fast att de ville vara tydliga med att de ansåg att en utbetalning av yrkade belopp skulle betraktas som erläggande av ett skadestånd. Det kan dock konstateras att varken M.T. eller E.J. har påstått att de framförde detta till klubbarnas företrädare. E.J. och M.T. har dock i förhören hänvisat till protokollet från förhandlingen i november 2008, då den andra utbetalningen bestämdes, och menat att det av innehållet framgår att det rörde sig om skadestånd. De har pekat på att det i protokollet talas om "engångsbelopp" och att det har markerats att garantin på 2,5 procent inte var "en garanti för

lönerevisionsutfall 2007". Det förhållandet att betalningarna har skett som engångsbelopp och att detta uttryck har använts vid förhandlingarna leder enligt Arbetsdomstolens mening inte till slutsatsen att det skulle röra sig om någon form av skadestånd i stället för lön. Det som i övrigt antecknats i novemberprotokollet om bolagets inställning – eller reflektioner som det står i protokollet – till utbetalningen för inte heller tankarna till att bolaget skulle se betalningen som ett skadestånd. Än mindre kan dessa anteckningar ge stöd åt att en sådan inställning skulle ha klargjorts för klubbarna. De åberopade anteckningarna ger snarare intrycket att vad bolaget ville klargöra var att bolaget, trots utbetalningen, inte ansåg sig vara avtalsmässigt skyldigt att betala de begärda beloppen. Detta förhållande i sig är dock enligt Arbetsdomstolens mening inte ägnat att frånta beloppen karaktären av lön.

Mot bakgrund av det anförda kommer Arbetsdomstolen sammanfattningsvis till slutsatsen att de belopp som bolaget betalat till förbundets medlemmar måste betraktas som lön. Med den bedömningen är det ostridigt att beloppen är semesterlönegrundande. Bolaget ska därför åläggas att betala semesterlön till de berörda arbetstagarna. Storleken på de yrkade semesterlönebeloppen är inte ifrågasatta. Det kan tilläggas att Arbetsdomstolen med den gjorda bedömningen inte finner anledning att ta ställning till om de utbetalade engångsbeloppen varit semesterlönegrundande om de i stället skulle ha ansetts som skadestånd.

Allmänt skadestånd

Med den bedömning som Arbetsdomstolen har gjort i det föregående är det ostridigt att bolaget brutit mot kollektivavtalet genom att inte betala semesterlön. Vid detta förhållande har bolaget ådragit sig skyldighet att betala allmänt skadestånd till förbundet och de berörda arbetstagarna för kollektivavtalsbrott.

Arbetsgivarparterna har yrkat att skadestånden till såväl förbundet som arbetstagarna ska jämkas till noll med hänsyn till att de yrkade skadestånden är höga i förhållande till kapitalbeloppen. Enligt Arbetsdomstolens mening utgör vad arbetsgivarparterna har anfört inte skäl till jämkning av de allmänna skadestånden. Arbetsdomstolen finner att det är skäligt att bestämma de allmänna skadestånden till var och en av arbetstagarna till de yrkade beloppen. När det gäller det allmänna skadeståndet till förbundet finner Arbetsdomstolen att detta ska bestämmas till 50 000 kr.

Rättegångskostnader

Arbetsdomstolens ställningstaganden innebär att förbundet i allt väsentligt fått framgång med sin talan. Arbetsgivarparterna ska därför som förlorande parter förpliktas att ersätta förbundet för dess rättegångskostnader. Det yrkade beloppet är inte tvistigt.

Domslut

1. Arbetsdomstolen förpliktar Preem Aktiebolag att till var och en av de i domsbilagan förtecknade arbetstagarna betala semesterlön med de belopp som där angetts, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 maj 2009 till dess betalning sker.
2. Arbetsdomstolen förpliktar Preem Aktiebolag att till var och en av de i domsbilagan förtecknade arbetstagarna betala allmänt skadestånd med tiotusen (10 000) kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 18 januari 2010 till dess betalning sker.
3. Arbetsdomstolen förpliktar Preem Aktiebolag att till Industrifacket Metall betala allmänt skadestånd med femtiotusen (50 000) kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 18 januari 2010 till dess betalning sker.
4. Industri- och KemiGruppen och Preem Aktiebolag ska med hälften vardera ersätta Industrifacket Metall för dess rättegångskostnader med etthundrafyrtiofyra tusen fyrahundra nittiotre (144 493) kr, varav 137 250 kr för ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen på det förstnämnda beloppet från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Ledamöter: Carina Gunnarsson, Dag Ekman, Britt Angleryd, Charlott Richardson, Björn Müntzing, Erland Olauson och Birgitta Kihlberg.
Enhälligt.

Sekreterare: Marie-Louise Collin